

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Alia solutio principalis argumenti

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](#)

precedentem, sive consequentem ad id quod implicat contradictionem: Sed implicat contradictionem hominem carentem gratia congrua, vel concursus simulante operari: Ergo homo carens gratia congrua, vel concursus simultaneo, nullam habet potentiam sine antecedentem, sive consequentem ad operandum. Simile argumentum potest fieri ad probandum Deum sine decreto efficaci creandi plures mundos, non habere potentiam antecedentem illos creandos: nam cum Deus sit agens liberum, implicat ipsum ad extra aliquid operari, sine decreto ejus omnipotentiam determinante & applicante. Hoc ergo argumentum pure sophiticum est, nec syllogismus, sed paralogismus dici debet. Unde satis praemissis, negata est consequentia, quia a sensu compatio immixta fit transitus ad divisum in consequentia. Ut valeret consequentia, oportet sic conductere: Ergo nullus habet potentiam ad operandum carens auxilio efficaci, sive quod idem est, ad correspondantem operationem cum carentia auxiliis efficacis. Ut patet in simili, nam si quis interqueret: Nullus habet potentiam ad id quod implicat contradictionem: Sed implicat contradictionem non agentem agere: Ergo nullus non agens, habet potentiam ut agat: haec consequentia mala esset, optima vero si diceretur: Ergo nullus habet potentiam ut agat non agens, seu ut componat actionem cum actionis carentia.

§. II.

Alia solutio principalis argumenti.

Alia solutio principalis argumenti insinuat à D.Thoma 3. contra Gentes cap. 159. ubi sibi hoc argumentum objicit: Cum in finem ultimum aliquis dirigi non posset sine auxilio gratiae, sine qua etiam non potest habere fidem, spem, dilectionem, & perseverantiam; potest aliquid videri quod non sit homini imputandum, si predicta careat, precipue cum auxiliis gratiae mereri non posset, nec ad Deum converti, nisi Deus eum convertat. Cui arguendo sic responderet: Ad hujus habitationis solutionem confundandam est, quod licet aliquis per motum liberi arbitrii, divinam gratiam nec promovere nec advocate posset tamen scilicet impidere, ne eam recipiat; & cum hoc sit in potestate liberi arbitrii, non imputetur ei, qui impedimentum praestat gratiae receptioni. Itaque juxta hanc Doctoris Angelici doctrinam, dici potest Iudeos recte ac justè increpatos fuisse à Christo, exemplo Tyriorum & Sidoniorum, non solum pares quia ipsis erant in auxiliis sufficiētibus quæ dantur ad posse, sed etiam quia plura gratiae efficaci, quæ datur ad agere, impedimenta praestabant; ratione majoris cacitatis, obstinationis, & indurationis: ut enim ait Augustinus de bono persever. cap. 14. Non erant sic exonerati, nec sic induraturum cor Tyriorum & Sidoniorum, quoniam credidissent, si qualia ricerent isti (scilicet Iudei) signa vidissent.

Hanc solutionem fusius exponemus Tractatu sequenti, ubi ostenderimus peccatorum posse redire in dignum gratiae, illique resistere, & upliki generare impedimentorum; quædam sunt antecedentia, nimirum peccata que praecesserunt, vel actualia, vel originalia; quorum licet interdum rationem non habeat Deus, sed suā infinitā misericordiā, superatis oblitaculis, gratiam praebat indignis, illique impedimentum præbentibus, tamen certum est, occasione illorum, Deum posse ultra gratiam efficacem denegare, ex cuius carentia & denegatione, alia peccata se-

quentur. Sed præter illud impedimentum antecedens, quod potest multo tempore precedere peccata inde secutura, aliud est genus impedimenti concomitans, prius tamen secundum genus cause materialis, ad quod sequatur primum peccatum; illud vocat Joannes à S. Thoma, impedimentum culpe concomitantis, vel inconsiderationis: licet enim denegatio auxiliis efficacis sit prior culpæ, veluti in genere cause efficientis, est tamen illa posterior, veluti in genere cause dispositivæ, seu materialis; sicut dispositiones concomitantes formam, ad illam disponunt, licet ab ea per modum proprietatis dimanent; Calor enim, qui est dispositio ad formam ignis, est effectus profluens a forma ignis, inquit S. Doctor 3. p. quæst. 7. art. 13. ad 2. Vel sicut, licet apertio fenestræ effectivæ procedat ab ingressu venti in aulam, ad illum tamen disponit, & in genere cause materialis, seu dispositivæ, illum præcedit: vel etiam sicut gratia sanctificans, prout auctu infunditur, & habet vim auxiliis efficacis, animam moventis est, prior ingenere cause efficientis, auctibus contritionis & charitatis; illis vero posterior, in genere cause materialis, seu dispositivæ, prout habet rationem habitus, & qualitatis animam sanctificantis, de quo fuit in Tractatu de justificatione & merito. Hæc vero distinctione, seu ordo prioris & posterioris, secundum diversum genus cause, in Schola Peripatetica & Thomistica, communiter receptum, & à Claudio Typhanio Societatis Jesu, in libro de ordine, deque priori & posteriori, fusè expositum, de p. 8. tanti momenti esse putat cardinalis Delugo, ut eo constituto, dicat Thomista qui eò configurant, tutos esse ab argumentis, quæ contra præmotionem & gratiam efficacem à Recentioribus objici solent.

§. III.

Solvuntur argumenta ex autoritate Sanctorum Patrum.

DE authoritate SS. Patrum in favorem scientiæ mediæ, sic arguementantur Recentiores. Augustinus, Hieronymus, & ali SS. Patres, quærunt, Cur creaverit Deus Angelos, quos scribat peccatores? Cur creaverit Adamum, quem scribat lapsorum? quod est querere, quomodo præscientia futuri peccati, non impedit volentatem creandi peccatorem? Sed hæc præscientia non potest esse alia, quam scientia media: Igitur de mente SS. Patrum illa admittenda est. Minor probatur primo, quia SS. Patres loquuntur de præscientia, quæ potuit impeditre voluntatem creandi peccatorem: At hæc non potest esse absoluta, sed tantum conditionata, ac proinde scientia media: Ergo &c. Secundò, SS. Patres loquuntur in his locis de scientia directiva divini decreti: Sed hæc est scientia media: Ergo loquuntur de scientia media.

Respondeo concessa Majori, negando Minorem. In his enim testimoniosis quæ plurima refert Ruiz nullum est leve vestigium, vel tenuis umbra scientiæ mediæ, ut recte annotavit Claudio Typhanus, in libro de priori & posteriori: Agunt enim SS. Patres de scientia Dei absoluta, & respectu eorum quæ revera absolute futura sunt, non autem quæ tantum conditionatae; nam loquuntur de præscientia peccati Angelorum, & primorum parentum, quam constat fuisse absolutam. Falso igitur, & planè contra Sanctorum Patrum mentem, Suarez, Ruiz, Petrus à S. Joseph aliique Recentiores, ea interpretantur

193
de scientia Dei
diff. 63.
Cap. 29.